

په يکړی د [] و شوان عه توف بهشی دووه م-ک [] تایی ... شاه [] عارف

کاره کتړی ش [] رزاد له په یکړی د [] دا، کاره کتړ [] کی د ژه پا [] هوان و سهره پا به ده []، له کات [] کدا زه مینه ئم خراپه گشتگیره [] له فیلمه کدا بوونی نیه. ش [] رزاد هاو [] ی هیوا و هه [] و [] سته و شاگردی مام بورهانه و له هه مان ژینگه ئه واندا گوره بووه. به [] مام ز [] جیاوازه له هوان، هه [] سوکت و مامه [] ه و مه به سته کانی خراپ و دز [] وه. خراپ دروستکردنی ئم د ژه پا [] هوانه ئه وه نیه که ئاره زوویه کی تهریب و دژ به پا [] هوانی هه یه، به [] کو ئه وه یه که زیاده [] هوی له خراپه که یدا کراوه. له هه موو زه مه ن [] کدا و بهرامبر ز [] ر [] ک لهوانه ی بهریان ده که و [] ت ناته با و ناله باره []، له گه [] هاو [] کانی، له پ [] ش هاوسه رگیری، له دواى هاوسه رگیری. ئم کاره کتړه به ج [] ر [] ک دز [] و و ناحهزه تهنانت توانای هه [] کردن و ژیان کردنی له گه [] هچ که س [] ک نیه به هاوسه رکه ی و دایکیشیه وه. بیرکه نه وه له ساتی مندا [] بوونه کدا چ [] ن له گه [] دایکی ئه دو [] ت. یاخود که س نازان [] ت ب [] چی ئه وه نده مامه [] هی [] هق و تونده له گه [] که و یار؟ به مه نتیقى فیلمه که ده بوو له پاش به ده سته [] نانی که و یاره وه ئه وه ی له و ژیان به [] زار بووایه سهره تا که و یار ب [] ت نه ک ش [] رزاد، به [] مام د [] خه که پاش ت [] په [] ینی ئه و چند سا [] ه به پ [] چه وان نه وه یه.

هه [] و [] ست

با سهرنجی هه [] و [] ستی پا [] هوان بده یی، ئه و زیاتر گ [] رانیب [] ژ [] کی ئاماده کراوه و بانگه [] شتی ئم سیناری [] یه کراوه، نه ک وه کو کاره کتړ [] ک که چ [] ن ئه ب [] ته گ [] رانیب [] ژ. به دهر ب [] ین [] کی تر، ئه و هه [] و [] سته گ [] رانیب [] ژه ی لم فیلمه دا دهر ده که و [] ت، ئه وه نده ی هه [] و [] ستی دهره وه ی فیلمه که یه، نیو ئه وه نده هه [] و [] ست [] ک نیه لم فیلمه دا ئه زموون بکات و دروست ب [] ت. [] استه ده نگى خ [] شه و دوکانی سیدی هه یه، به [] مام ئه مانه به س نین ب [] ئه وه ی ببیت به گ [] رانیب [] ژ. ئه گهر سهرنجتان دا ب [] ت، له ئاهه نگه که ی هیواوه، ئه و کاته ی که هه [] و [] ست، ههر به [] که و ت و له سهر داواى هیوا گ [] رانیه کی جوان و ب [] ک [] شه مان، به هه ماهه نگیه کی ته و او له گه [] تیپی میوزیک پ [] شکه ش ده کات، ئیدی سیناری [] نووسه که [] بیرى که و ت [] ته وه که مام [] ستایه کیشی ب [] په یدا بکات! ئه وه یه که مین جاره که هه [] و [] ست له واقعی فیلمه کدا وه کو گ [] رانیب [] ژ دهر ده که و [] ت. هه تا ئه و ساته یش نازانین به هره که ی هه [] و [] ست

چان کاری له سهر کراوه و بهره و پشچووه. بهام ئه و کاته که وه کو گرانیب ژکی ته و او دهرده که ویت، ئه یخه نه ناو ست دیه که وه و مه شقی په ده که ن! ه نکه ته نیا به هانه ی ک نس رته که ی دواتر که م ک له مه هزه له ی ئه و دیمه نه که مبکا ته وه. به گشتی هه ویت بهر له وه ی ب ته فیلمه که وه ئاماده یی هه بووه. ئه م ئاماده ییه شی هه ر له سهره تا وه و به گرانیه کانی هه یه.

شوان ز به ئاسانی و به ب هچ پشمه رج ک ته سلیمی هه ویت گرانیب ژ بووه. سهرنج بدن بهر له وه ی وه کو گرانیب ژ ک له فیلمه که دا بیناسین، له دهره وه ی فزا و واقعی فیلمه که، به نمونه له دیمه نی ئازاد کردنی ک تره کاند، به گرانیه که ی ئاماده یی هه یه و گرانی ده ویت. هه ویت گرانیب ژ، کاره کتره که له سهر و فیلمه که وه یه و بهر له وه ی دهر که ویت هه یه. له وه ش خراپتر ئه وه یه ئه م هونه ره پشوه خته ی هه ویت، که به هچ ج ک له فیلمه که دا دروست نابیت، کی درامی گه وره له فیلمه که دا دروست ده کات و ده ب ته هه کاری کوشتنی شرزاد و هه تیوخستنی دوو مندا!

هه ویت به دهر له گرانیب ژ، ماسی فر ش و سیدی فر ش و نان په یاکه ر و عاشقه. سه باره ت به ماسی و سیدی فر شی؛ له ج که یه که دا دهستی به ماسیه وه یه و له چه ند شو ن ک کی تریشدا له دوکانی سیدی که دا خه ریکی قسه و باس که که په یوه ندی به دوکانه که وه نییه! له وانه یه نان په یاکه ر بیت، چونکه نازانین ش وه کاره که ی خوشکی و دایکه نان حازر که ره که یشی هچ بژ و کیان تریان هه یه یان نا؟ بهام هه تا بی دته و سه و داسه ره، هه ر له منا یه وه وه کو گه وره یه ک عاشقی کچی دراوس که یانه (ئه و درواس یه ی که به قسه دراوس یه نه که به و نه!). خه و یسته یه که ی له که که و یار پاک و ب ک شه و تاقانه یه، نه گومانی تیایه و نه قه له قی. هه ویت ئه که رچی کو کی هه ژار حاه، بهام هه میسه شیک و جوان و کپی شه، ته نانه ت ئه و کاته که مهراقی جیا بوونه وه ی هه یه و له که که مه ه که نج کی ئیشه ردا به دیار ئا گره وه وه ستاوه! هه ویت به پی پی ویت له که هچ کام له دیوه کانی کاره کتره که یدا گه شه ی نه کردووه و کام نه بووه. ه نکه له بهر ئه م ناکامیه ی بیت پشه شکاره که ی ادی ی ئ کس ئف ئم ئا گاداری ناو دیه تی و ناچاری ده کات هه ر به ز و به حونجه ناوی ئه و که سانه ب نیت که گرانی له پناودا وتون!

به ره مه ه نان

به ره مه ه نانی ئه م فیلمه به پله ی یه که م له ئه ستی کام پی ده کشندا بووه. به فیلمه که وه دیاره که توانا ماد دیه کانی ئه م ک مپانیایه

چه نځکه گوره و کاریگه ره. له ووی شوازی بهرهمه نانهوه شوان نهیتوانیوه پارزگاری له فیلمه کی بکات و له ژر هه ژموونه ریکلامیه کانی ئهوان دهرېچت. دیمه نه کانی ناو بهلم، پکه نین و دهستبازییه کانی ئهزمه، شوازی گشت برژاندن و ئاهه نگی بوک گواستنه وه، له جری ئه و ونه باوانه که زیاتر له یکلام و کلیپه کاندای به کاردت نه که له فیلمه سینه ماییه کاندای. له لایه کی تره وه ه نگر دنی دیواره کانی مایه ه و ست، کانه کی مایه کهویار هیچ هارم نی و زهرووره تکی سینه مایی جگه له کاریگه ربوون به هه ژموونی پاوانخوازیانه ی ریکلام له پشت ئه و کاره وه نییه!

مناظره دهنگ و هنگی ئه م فیلمه ییش، سهرباری ناسازیان که زحمه ته وشه بتوانت چهوتیه کانیان بگوازته وه، په یهویان له هیچ بنه مایه کی دیاریکراو نه کردوه. مناظره ته نیا بین و یزکردنی ونه و دیمه نه کان نییه، مناظره ستراکت ره، هنگه، داینامیک و دهستبه سهر اگرتنی کاته. بهام مانت ره کی په یکه ری د به گو ره ی تگه یشتنی خی له سهر بنه مای دیمه نه کان بیهوی ته و دووریویه تی. ب نموونه دیمه نه کی تدایه ه و ست و کهویار له ئهزمه ن. له دیمه نه دایه کهمین و دواچار دهرده که و ت که ئه م دوو دداره ک شیان هیه. له استیشدا هیچ ک شه و جیاوازییه کی ئه و ت یان نییه، بهام دهنگ له یه کتر هه به ب. له م دیمه نه دایه مانت ره که ب شاردنه وهی که موکو ی سیناری که له دروستکردنی ک شه که دایه چه ندجار ک ههر له ناو دیمه نه که دایه دیمه نه که ده ب ت و بازده دات به سهر ده مه قان که دایه بینی مانت ره که ئه م شه ه پارچه پارچه تر ده کات. چونکه پویست بوو که بینهر ت بگات به استی ک شه ی ئه م دووانه له چیدایه. یاخود له جگه یه کی تر دایه سماش که ت و کاریگه رییه کی دهنگی پکه نیناوی ب دهستپ کی ئاهه نگیه کی هیوا ده گوازته وه. ئه م شوازه مناظره یانیه که به پ ی دیمه نه کان دانهراوه نموونه ی نایه کانگیری مناظره و زیان به گرانه وه ییش دهگه یه ن ت.

په یکه ری د چی ده ت؟

ئه م فیلمه له ونه گشتیه که یدا ه خنه ی ده سه اتی باوک سالاری ده کات که کاریگه رییه کانی ب ت به ب ت له ژر جه بری ش ش ته کنه ل ژ و کرانه وه دای بچوک ئه ب ته وه. یاخود هنگه بیه و ت ب ت هونه ر چه که، ئه کر ت ئه م چه که به ویستی خت به کار به نیت، ئه گهر ب گان وهی خ شه ویسته که یشت ب ت. هنگه دواچار ییش ویست ب تی له گه ل که و ته یه کی ک و کرچی سهر مایه وه ه خنه ی سهر مایه داری بکات. به گشتی ئه م ک شانه و جری پیشاندانیان په یوه ندیه کی که میان به

واقیعی ئەم ئۆی کەمەگە کوردیەووە هەیه. ئەم فیلمە ئاوێنەی کەشە قوڵ و یشەیهکانی ژیاڵی ئەم ئۆی کوردستان نییه. هەبەت لە بیرمان نەچوووە کە ئێمە باس لە فیلمەکە بازەرگانی ئەکەین، ئەگەرچی هەندێک لە فیلمە بازەرگانیهکانیش لەسەر کەشە هەنوکهیهکانی دویای خەیان کاریان کردوووە، بەلام فیلمهکهی شوان لەم وەهه ترس و سانسەرکی زۆری پێوه دیاره.

شوان عەتوف ساڵی ۲۰۱۵ لە موزایهدهیهکی گهوره بهسەر سیاسیهکاندا، نامەیهکی شەرمەزاری لە بەردەم بینەرانی تەلەفیزیکی نەدا خوێندەووە، وهك لێره دا دیاره (۲). تێیدا لەبری سیاسیهکان تەریقبووهوه لەو ژیاڵه خراپه‌ی میللهت و به تایبەت گەنج ده‌یگوزەرێنن. لەوکاتەووە هەتا ئێستا هیچ کام لە فیلمهکانی لەبارەیی ئەو کەشانهوه نییه کە لە شەرمەزارینامەکهیدا باسیان ده‌کات! جگه لەم فیلمه بازەرگانیه‌ی، سێ کورته فیلمی تری به گۆڕه‌ی خواستی قیستیفا دروستکردوووە. ئەوێ ویستویهتی لە خەلاتی قیستیفا له لاوه‌کیه‌کان دهستی کهوتوو. شوان لە کاتێدا بانگه‌شە‌ی هونەری بوون و کواڵیتی کاره‌کانی ده‌کات نەیتوانیوه له ئاست ئەو هه‌موو قسانه‌دا بێت که له نامەیه‌دا کردوونی! هه‌موو ئەو فیلمانە‌ی که دروستی کردون له‌ووی زه‌مه‌نه‌وه سەر به‌م ئۆی و به‌کەشە هەنوکه‌یه‌کان ژیاڵی ئەم ئۆی نیی. له نامەکه‌یدا تەریقبووه‌تووه له‌بەردەم گەنجاندا به‌لام له فیلمه‌کانیدا بچوکتەری هەخه‌ی ئەو ده‌سه‌لاته کوردیه‌ی نه‌کردوو که ئەو هه‌موو سه‌رگه‌ردانیه‌ی دروستکردوو! کاره‌کته‌ره‌کانی شوان گەنجی شه‌هاده‌دار و بێکاری ئەم وڵاته نیی، که له‌داخی بێکاری و نه‌بوونی هه‌لی ژیاڵ سەری خەیان هه‌گرتبێت و ئەم وڵاته جێبێجێن. عاشقه‌کانی فیلمه‌که‌ی شوان وه‌کو هه‌زاران گەنجی ئەم وڵاته بێلانی و بێ ده‌رامه‌تی کەسپی ناکامی عه‌شقه‌کیان نییه! کاره‌کته‌ره‌کانی شوان زۆرتر گوزارشت له‌ خودی خەیان ده‌کەن نه‌ك له‌م واقیعه‌ی که ئێه به‌ ژوانای مره‌قه‌کانی ئەکوژت و ده‌یان پوکێنێته‌وه. ئایا ئەمه بێ ئەمه‌کی ئەم ده‌ره‌هه‌ره نییه به‌رامبه‌ر به‌ بینه‌ره‌که‌ی؟

هونەرمانده‌ی هه‌سەن و خاوه‌ن کواڵیتی ئەبێت به‌رپرسیار و به‌ ئەمه‌کیش بێت به‌رامبه‌ر به‌ هونەر و بینه‌ره‌که‌ی. هونەری ئاسته‌قینه‌ هه‌وڵست و ئێشانمان بێ نمایش ناکات که چێژ له‌ توانای خەیان وه‌ربگرن. به‌کو به‌م پاڵه‌وانانه‌، ده‌روازه‌ بێ هه‌زاران قوربانی ده‌کاته‌وه له‌ نه‌هامه‌تیه‌ ئابوری و کەمه‌لایه‌تیه‌کاندا له‌ ژیاڵی خەیان ئێبمێنن و بێ ده‌ربازبوونیان بیرکه‌نه‌وه. هونەری ئاسته‌قینه‌ له‌بری دروستکردنه‌وه‌ی مره‌قه‌ خراپه‌کان، به‌دوای پیشاندانی زه‌مینه‌ و ژینگه‌ی

خراب بوونیاندا دهگهٔ ټټ، هونری خاوهن کواټټی له بری تاوانبارکردنی پیاوټکی پاره دار، تیشکیش ده خاته سهر ئهو ټټ مانسیه تهی که له نټوان سهرمایه و سیاسه تدا هه یه لهم کټمه گه یه دا، هونری جدی به سهر ئهو هه موو گه نده ی و کاولکاری و داټ مانه ټټ دهروونی و کټمه یه تیانه دا نا په رژټ ته سهر ئاکامی خټه ویستیه کی کچ و کاټ، هونه رمه ندی ټټ استگټ، هه چ کات خیانه ت له خټی و ئهو ژیا نه ناکات که ټټ یدا ده ژی، شوان باز به سهر ئهم واقعیه دا ئه دات و گه نجه کانی ئهم وټ ته بانگ ده کات ټټ ئه وه ی بگرین به دیار هه ټټ وټ ست و نارینه وه، ټټ ئه وه ی ټټ بکه ن وه کو ټټ شان و باوکی.

ئهم ټټ، له کات ټټ کدا جه هل و ژه هری حیزبه کانی ده سه ټټ ات له هه موو کا ټټ ک زیاتر لهم واقعیه دا ئیش ده کات، ئهم جټ ره له سینه مایش خزمه ټټ کی ټټ استه و ټټ است به ویست و ئه جټ ندای ئه وان ده کات، ئهم ته رزه له فیلم که رهسته یه که ټټ دروستکردنی بینه ری ټټ ئاگا و نا هټ شیار، بینه رټ ک که له بری بیرکړدنه وه و ټټ خنه گرتن، چه پټه له ټټ ده دا و فیکه ده کټ شټ ت، ئهم جټ ره له بینه ر هه چ کات جټ ی دټ خټ شی نییه، سینه مایه کیش بټ ته هټ کاری چه پانندن و چاوبه سترکردن و کټ یله کردنی مرټ ف، هه چ کات سینه ما نییه، هونه ر و سینه مای ټټ استه قینه ئه بټ ته به ټټ سانسټر ده ست ټټ کټ شه گه وره کانی ژیا ن به رټ ت، له بری کور تکر دنه وه ی مرټ ف ته نیا له خټه ویستیدا، نه ترسټ له پيشاندانی چوارچټ وه سیاسی و ئا بوریه که ی، سینه مای ټټ استه قینه لانی که می ئه بټ ت ئازاد بټ ت و نه بټ ته دار ده ستی هه چ ئاید ټټ لټ ژیا و سیاسه ټټ کی زاټ، ئاټ استه ی فیلمه کانی شوان نه ک ته نیا ټټ وو لهم جټ ره هونه ره نییه به ټټ کو به ته واوی بوه ته که رهسته ټټ پټ چه وانه که ی .

په یکه ری دټ، به دیوټ کی تر دا به ره می ئهو کټ به رکټ نا شه ریفانه ی باټه کانی کایه ی سینه ماییه ټټ ټټ قټ رخکردنی کایه که، له ئټ ستادا هه ردوو باټی لټ کاټی-ده وټ ته ی و قیستیفاټ-نټ وده ټټ ته ی هه یه که له ململانټ یه کی نا به جټ دان ټټ قټ رخکردن و داگیرکردنی کایه ی سینه مای، لهم ماوه یه شدا که سی تر به ناوی دروستکردنی ټټ نه و دا به شکردنی خه ټټ ته وه، وه به سود وه رگرتن له په یوه ندیه کانی خه ریکی دروستکردنی باټی سټ یه مه، ئهم ململانټ و هه ټټ په گه ورا نه هه چ کات له پټ ناو سینه ما و ټټ خزمه تکردن به هونه ر نییه، به ټټ کو ټټ کاسپیکردن و خټه گه وره کردنه به سینه ما وه، هه ټټ به ت ئټ مه له جټ گه ی تر دا ئا ما ژه مان دا وه که چټ ن ئه کرټ لهم بواره دا خزمه ت بکرټ ت، به خټ شحاشه وه که سانټ ک هه ن و خزمه ت ده که ن، ئهم ململانټ یه له پار ساټ وه به

ته‌واوی توند بوه‌ته‌وه و وایکردوووه شوان عه‌توف چالاکتر بـت و پرـژه‌ی تازه‌تریش هه‌بـت. دـخه‌که گه‌یشتـته ئاستـێک، یه‌کـێکـێ خـی به‌مه‌سیحی سینه‌ما بزانیـت و ئه‌وی تر هه‌رزه‌گـیانه و کاـفاما نه‌فره‌ت له نه‌ته‌وه و میلله‌ته‌که‌ی بکات. له‌استیدا هیچ خاـکی جیاکه‌ره‌وه له‌نـوان ئه‌م باـانه‌دا جگه‌ له‌مشه‌خـری به‌سینه‌ماوه نییه.

[بـخوێندـنـوی بـشی بـکـم کلـیکـی ئـرـبـکـن ...](#)

(۲)

...<https://www.youtube.com/watch>

<https://www.youtube.com/watch?v=qrQCnuRH9Y4&list=WL&index=47&t=0s&fbclid=IwAR00pCvHeQVFHkDtoVicuWnJAh3n84QxpT2lWcNX6zUPqL3jb2AdsxX7-LY>

>